

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 561/2015-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. decembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, Námestie SNP 269/2, Trnava, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9 Co 167/2015 z 26. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. októbra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“ alebo „súdny exekútor“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 167/2015 z 26. mája 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že „Rozsudkom Okresného súdu Trnava zo dňa 25.09.2013, č.k. 9C/191/2005-753 súd vyporiadal bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania navrhovateľa [REDAKOVANÉ] proti odporkyni [REDAKOVANÉ]. Okrem iného súd rozhodol, že:

1/ odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi titulom hodnotového vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sumu 35.513,10 €..

2/ o trovách konania súd rozhodne do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

V dôsledku odvolania odporkyne... rozsudkom Krajského súdu v Trnave zo dňa 24.09.2014, č.k. 24Co/2/2014-784... bol rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdený s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa.

Na základe citovaného rozsudku... konal o prvostupňových trovách a o trovách odvolacieho konania opäť Okresný súd Trnava a svojim uznesením zo dňa 16.12.2014, č.k. 9C/191/2005-798 rozhodol, že:

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť náhradu trov konania štátu vo výške 393,56 €..

Navrhovateľ je povinný zaplatiť súdny poplatok za konanie o vyporiadanie BSM v sume 1.095 €...“.

3. Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol, že okresný súd rozhodol o trovách konania podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), s týmto právnym posúdením však nesúhlasil. Sťažovateľ bol toho názoru, že okresný súd mal postupovať podľa § 142 ods. 3 OSP, „nakoľko rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku“, a ustanovenia § 147 ods. 1 OSP, pretože „odporkyňa svojim zavineným konaním v priebehu celého sporu vyvolala obrovské trovy konania a právneho zastúpenia“. Preto najmä z týchto dôvodov (opisujúc v sťažnosti priebeh konania o vyporiadanie BSM) podal proti tomuto uzneseniu odvolanie a žiadal, aby krajský súd zaviazal odporkyňu na úhradu

všetkých trov konania. Sťažovateľ si uplatnil trovy právneho zastúpenia v sume 13 062,29 €.

4. Krajský súd konštatoval, že *„pri rozhodovaní o náhrade trov konania súd musí prihliadať k pomeru úspechu účastníkov konania... Konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov je špecifickým konaním, pri ktorom nie je jednoznačne možno určiť úspech alebo neúspech niektorého z účastníkov konania. Obaja účastníci takéhoto konania majú rovnaký záujem na vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva, obaja majú povinnosť riadne, bez zbytočných prietahov a pravdivo uviesť, čo je predmetom masy BSM... Základnou zásadou pre vykonanie vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva je, že podiely oboch manželov sú rovnaké (princíp parity). Z tejto zásady však zákon pripúšťa výnimky, ktoré umožňujú podiely určiť aj iným pomerom (napr. s prihliadnutím na tom, ako sa každý z manželov staral o rodinu, ako sa zaslúžil o nadobudnutie a udržanie spoločných vecí, a pod.). Z uvedenej zásady je treba vychádzať aj pri rozhodovaní o náhrade trov konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva.“*.

5. Sťažovateľ je toho názoru, uvádzajúc aj judikatúru všeobecných súdov k náhrade trov konania (napr. *„rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo 17.03.1976, sp. zn Cpj 70/1975, R14/1976“*), že *„vyššie uvedená úvaha odvolacieho súdu nie je správna“*. Súčasne uvádza, že mu krajský súd nedal odpoveď na jeho argumenty uvedené v odvolaní, *„len všeobecne poukázal na rozhodovaciu prax v konaniach o vyporiadanie BSM, ktorá vychádza z rozhodnutia R 42/1972“*, čím považuje napadnuté uznesenie aj za nedostatočne odôvodnené (v bode VII na s. 6 sťažnosti ústavný súd zistil, že napadnuté uznesenie krajského súdu tam uvádzané nie je zo 16. decembra 2014, ale z 26. mája 2015, pozn.). Takisto sa sťažovateľ domnieva, že *„takého rozhodnutie nepôsobí výchovne na odporkyňu“* a krajský súd mal *„zaviazať [černá štvorcová oblasť] k úhrade trov konania a právneho zastúpenia“*.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„... Krajský súd v Trnave v konaní vedenom pod č. k. 9 Co/167/2015-815, porušil základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy... a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru...

... Zrušuje sa uznesenie Krajského súdu v Trnave zo dňa 26.05.2015, č. k. 9 Co/167/2015-815 a vec sa vracia Krajskému súdu v Trnave na ďalšie konanie.

... Krajský súd v Trnave je povinný [REDAKOVANÉ] uhradiť trovy konania v sume 355,73 €... na účet právneho zástupcu, advokáta JUDr. Tibora Sanáka...“

II.

7. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. Z už citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne

neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

10. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

11. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv (bod 8) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie o trovách konania (v rámci BSM), a nesúhlasí s právnym posúdením veci podľa § 142 ods. 2 OSP (bližšie pozri body 3 až 5).

12. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu tento nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Ústavný súd už v rámci svojej judikatúry vyslovil, že obsahom základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr.

II. ÚS 88/01), ako aj konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Pokiaľ ide o medze zasahovania ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, ústavnému súdu neprislúcha hodnotiť správnosť skutkových záverov, či právneho posúdenia vecí všeobecnými súdmi, pretože nie je prieskumným súdom, nadriadeným súdom a ani ochrancom zákonnosti (obdobne napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 71/07, III. ÚS 26/08). Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia zákonov. Podľa konštantnej judikatúry sa úloha ústavného súdu obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo záväznou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa tak môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli do takej miery zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, že by zásadne popreli účel a význam zákonného predpisu (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06, I. ÚS 88/07).

13. V zmysle ustálenej judikatúry ústavného súdu platí, že rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi patrí v zásade do výlučnej kompetencie týchto súdov, pri ktorom sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania. Ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika súvisiaca s konaním a rozhodovaním o náhrade trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade, ak by vo veci konajúci všeobecný súd extrémne vybočil z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť v zásade len na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (I. ÚS 5/2011). Vo veci sťažovateľa o takýto výnimočný prípad podľa názoru ústavného súdu nejde, posudzovaná sťažnosť nemá ústavnoprávnu dimenziu, je klasickým pokračovaním sporu pred všeobecnými súdmi o vyporiadanie BSM a závery napadnutého uznesenia krajského súdu nie sú arbitrárne alebo zjavne neodôvodnené. Vychádzajúc z uvedených ústavne relevantných úvah, ústavný súd pristúpil k prieskumu podanej ústavnej sťažnosti pri jej predbežnom prerokovaní.

14. Aplikácia § 142 ods. 2 OSP založená na tom, že *„ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov*

nemá na náhradu trov právo“, je v okolnostiach danej veci podľa názoru ústavného súdu odôvodnená dostatočne, hoci s ňou sťažovateľ nesúhlasí. Krajský súd vo svojom napadnutom uznesení primeraným spôsobom odôvodnil, v ktorých podstatných okolnostiach videl dôvody zakladajúce uplatnenie § 142 ods. 2 OSP (odporkyňa bola oslobodená v konaní o vyporiadanie BSM od súdnych poplatkov – pozri s. 3 napadnutého uznesenia), a jasne a zrozumiteľne uviedol, že sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa pri rozhodovaní o náhrade trov konania štátu (pozri bližšie s. 2 prvostupňového rozhodnutia č. k. 9 C 191/2005-798 zo 16. decembra 2014, jeho predposledný odsek), ktoré nie sú v žiadnom prípade v rozpore s účelom a zmyslom právnej úpravy náhrady trov konania a ani s inými už uvedenými skutočnosťami (pozri bod 4), a preto ich nemožno považovať za nepreskúmateľné, svojvoľné alebo arbitrárne, teda odporujúce čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

15. Ústavný súd, preskúmajúc námietky sťažovateľa (body 3 až 5), nezistil takú príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorá by mu umožňovala dospieť po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie k záveru, že napadnutým uznesením došlo k porušeniu jeho označených práv. Preto jeho sťažnosť odmietol po jej predbežnom prerokovaní z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. decembra 2015